

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/37/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200286
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200286.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ Patryk Zabawa - ARTIMA, s miestom podnikania vo Svidníku, Centrálna č. 632/7, IČO: 46 022 546, 2/ E. B. Z., bytom H. XX, XX-XXX D., obaja zastúpení JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej zo dňa 3. februára 2014, číslo: 20248-2/2014-BA, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. marca 2015, č. k. 3S/15/2014-52, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. marca 2015, č. k. 3S/15/2014-52, v časti, v ktorej krajský súd žalobu žalobcu 1/ zamietol, ako aj v časti, v ktorej konanie o žalobe žalobcu 2/ zastavil a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. marca 2015, č. k. 3S/15/2014-52, zamietol žalobu žalobcu 1/, ktorou sa žalobca 1/ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 3. februára 2014, číslo: 20248-2/2014-BA, ďalej krajský súd konanie o žalobe žalobcu 2/ zastavil a taktiež zastavil konanie o návrhu na prerušenie konania. O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vo vzťahu k žalobcovi 1/ krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovanej dospel k záveru, že postup žalovanej bol v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu žalobca 1/ okrem nedodržania 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutého rozhodnutia netvrdí žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Pri nedodržaní procesných lehôt však podľa názoru krajského súdu ide o procesné pochybenie, ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd bol tiež toho názoru, že pobočka žalovanej, ako aj žalovaná, boli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu 1/. Taktiež považoval krajský súd za nedôvodnú námietku žalobcu 1/, že bola

porušená zásada dvojínštancnosti konania, lebo z obsahu predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že žalovaná nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňových rozhodnutí, pričom prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok, majú za to, že rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené. K ostatným námietkam žalobcu 1/ vo vzťahu k prejednanému rozhodnutiu v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktívite krajský súd skonštatoval, že žalobca 1/ v žalobe nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké subjektívne práva žalobcu 1/ boli tým porušené.

Vo vzťahu k žalobcovi 2/ krajský súd skúmal, či žaloba bola podaná včas. Poukázal na to, že podľa ustanovenia § 250b ods. 1 O.s.p. sa žaloba musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Z obsahu predloženého administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi 2/ doručené 15. februára 2014 a dvojmesačná lehota na podanie žaloby uplynula dňa 15. apríla 2014. Poukázal na to, že žalobcu 2/ pripustil do konania uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9. marca 2015, a teda žalobca 2/ postavenie žalobcu nadobudol až 9. marca 2015, t.j. po uplynutí zákonnej lehoty na podanie žaloby. Podľa názoru krajského súdu lehota žalobcu 2/ na podanie žaloby nemohla byť zachovaná ani pri argumentácii, že zamestnávateľ (žalobca 1/) a zamestnanec (žalobca 2/) sú nerozluční spoločníci, pretože z hmotnoprávnych ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. nevyplývajú pre žalobcu 1/ a žalobu 2/ rovnaké práva a povinnosti. Uviedol, že pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo, je rozhodná povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. Občiansky súdny poriadok v § 91 ods. 2 nerozlučné spoločenstvo definuje tak, že ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, úkony jedného z nich platia i pre ostatných... Správne súdnictvo podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je o ochrane subjektívnych práv fyzickej alebo právnickej osoby. Subjektívne práva, resp. povinnosti žalobcu 1/ ako zamestnávateľa nie sú identické so subjektívnymi právami a povinnosťami fyzických osôb zamestnancov. Krajský súd preto podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie o žalobe žalobcu 2/ zastavil.

Krajský súd konanie o návrhu na prerušenie konania zastavil podľa § 250d ods. 3 Os.p. z dôvodu, že návrh na prerušenie konania bol na pojednávaní súdu dňa 20.03.2015 vzatý späť.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobcovia neboli v konaní úspešní a žalovaná nemá zo zákona právo na náhradu trov konania, a preto účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2.

Prvostupňový rozsudok včas napadli odvolaním žalobcovia a navrhli, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobe žalobcov v celom rozsahu vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutiami správneho orgánu prvého stupňa a prisúdi každému zo žalobcov náhradu trov prvostupňového konania vo výške 362,38 eur a odvolacieho konania vo výške 148,22 eur. Namietali, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam dotýkajúcim sa zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek, ako aj postupu im predchádzajúceho a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a procesných súvislostí.

Žalobca 1/ namietal porušenie práva na spravodlivý proces, práva na dodržanie zásad správneho konania, práva vlastníť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a práva na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou.

Žalobca 1/ uviedol, že v dôsledku rozhodnutia žalovanej má značné ťažkosti s udrжанím doterajších zamestnancov a náborom nových zamestnancov a pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi. Nesúhlasil so záverom

prvostupňového súdu, že postupom žalovanej nedošlo k porušeniu princípu dvojínštančnosti správneho konania. Rozhodnutie žalovanej považoval za nepreskúmateľné a v celom rozsahu za arbitrárne. Žalovaná sa podľa mienky odvolateľa nevysporiadala s argumentáciou žalobcu 1/ a odvolanie zamietla z dôvodov a skutočností, ktoré boli po prvýkrát oznámené až žalovanou v jej rozhodnutí. V tomto smere malo byť žalobcovi odňaté jeho subjektívne právo brániť sa proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Týmto novými dôkazmi a skutočnosťami mali byť predovšetkým argumenty žalovanej súvisiace s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, ku ktorým sa žalobca 1/ nemal možnosť vyjadriť, nakoľko boli po prvýkrát spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí.

Žalobca 1/ ďalej namietal, že do kompetencie žalovanej nepatrí uskutočňovanie kontroly týkajúcej sa reálneho výkonu činnosti zamestnancov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej č. 7942-3/2014 zo dňa 29. januára 2014, kde žalovaná jednoznačne skonštatovala, že nie je oprávnená vstupovať do pracovnoprávných vzťahov a výkon činnosti zamestnancov je oprávnený kontrolovať len inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre ňu záväzné.

Žalobca 1/ ďalej dôvodil, že primárnou pracovnou náplňou zamestnancov žalobcu 1/ bol roznos letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti vo Svidníku. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky.

Žalobca 1/ namietal aj spôsob výkonu kontroly, nakoľko z rozhodnutia žalovanej vyplýva, že práve na základe vykonaných kontrol u žalobcu 1/ dospela žalovaná k tomu, že žalobca nespĺňa podmienku reálneho výkonu činnosti. Žalobca 1/ pritom organizačnej zložke žalovanej predložil všetky podklady, ktoré si kontrolóri vyžiadali. Žalovaná si nevyžiadala ďalšie doklady, nepristúpila k osobnému výsluchu zamestnancov a ani inému spôsobu preverenia tvrdení žalobcu 1/. Okrem toho pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrtročné súhrnné výkazy a každý rok podáva aj daňové priznanie na daň z príjmu, z ktorých vyplýva nielen to, že žalobca 1/ reálne vykonáva činnosť, ale aj rozsah a obsah tejto činnosti, čo môže len prostredníctvom svojich zamestnancov. Poukázal tiež na to, že pri kontrolách žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce. Pokiaľ ide o nepreukázanie reálneho výkonu činnosti, nie je možné zo samotnej okolnosti nezastihnutia zamestnávateľa alebo zamestnanca v mieste podnikania v čase výkonu kontroly vyvodiť záver, že u žalobcu 1/ nebol preukázaný reálny výkon práce jeho zamestnancov na území Slovenskej republiky; v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA, v ktorom táto vyslovila totožný názor.

Žalobca 1/ mal za to, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s ďalšími argumentmi uvedenými v žalobe, najmä s porušením princípu rovnakého zaobchádzania. Ďalej namietol, že došlo k neprípustnej retroaktivite v rozhodnutiach žalovanej. Aj podľa praktickej príručky, na ktorú sa žalovaná odvoláva, prípadné zistenia zakladajúce zmenu uplatniteľnej legislatívy sa aplikujú až od momentu zistenia, nie spätne.

Žalobca 2/ namietal, že súd prvého stupňa pri procesnom rozhodnutí o zastavení konania vo vzťahu k nemu nesprávne posúdil otázku zachovania zákonnej lehoty na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

S poukazom na nález Ústavného súdu SR z 13. marca 2008. sp. zn. I. ÚS 219/07 a na ustanovenie § 250 ods. 1 O.s.p. mal žalobca 2/ za to, že lehotu podľa § 250b ods. 1 O.s.p. nemožno počítať odo dňa rozhodnutia súdu o pribratí účastníka konania, ale postačuje, ak aspoň jeden z účastníkov správneho konania podal včas žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov. Poukázal na to, že správny súd môže o pribratí ďalšieho účastníka správneho konania do súdneho konania rozhodnúť aj ex offo. Ak by zákonodarcia mienil toto pribratie viazať na dodržanie zákonnej dvojmesačnej lehoty, stratil by inštitút zakotvený v ustanovení § 250 ods. 1 OSP svoj zmysel. Podľa

názoru žalobcu 2/, je nepochybné, že zrušením rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté viaceré subjektívne práva žalobcov, v dôsledku čoho aj došlo k pribatiu žalobcov do konania. Žaloba bola podaná len žalobcom 1/, no v celom rozsahu aj v záujme a na prospech ostatných žalobcov, keďže napadnutými rozhodnutiami žalovanej sú dotknuté aj subjektívne práva ostatných žalobcov. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa rozhodol o vstupe ďalšieho účastníka do súdneho konania podľa § 92 ods. 1 O.s.p. na základe jeho súhlasu, pričom v príslušných ustanoveniach O.s.p. o správnom súdnictve nie je zakotvené obmedzenie viazané na dodržanie dvojmesačnej lehoty. Zachovanie lehoty je podstatné len pri návrhu na zmenu účastníkov konania a pri rozšírení žaloby.

Žalobca 2/ poukázom na ustanovenie § 250 ods. 3 druhej vety O.s.p., podľa ktorého sú účastníkmi konania tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie a postup súdu, vyslovil názor, že s prihliadnutím na obsah napadnutých rozhodnutí správnych orgánov možno v ich prípade uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv. Tvrdil, že existenciu spoločenstva práv žalobcu 1/ a jeho zamestnancov potvrdzuje aj konajúci súd, keď do konania pribral zamestnancov žalobcu ako dotknutých účastníkov správneho konania. Predmetom napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek je sociálne poistenie vyplývajúce z existencie pracovného pomeru medzi žalobcom 1/ a jeho zamestnancami, teda predmet tohto súdneho konania sa bezprostredne z hľadiska hmotného práva dotýka všetkých žalobcov. Záverom poukázal na to, že prípadné zrušujúce rozhodnutie súdu sa bude týkať subjektívnych práv a majetkovej sféry oboch, zamestnanca i zamestnávateľa.

3.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná navrhla rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že Sociálna poisťovňa vykonala a naďalej vykonáva kontroly reálneho výkonu činnosti zamestnancov, ktorí majú bydlisko v Poľskej republike a ktorých zamestnávateľ má sídlo na území Slovenskej republiky, na základe podnetu ZUS Varšava a z dôvodu pretrvávajúceho trendu narastajúceho počtu „registrovaných poľských zamestnávateľov“ vzbudzujúceho podozrenie zo zneužívania systému verejného zdravotného poistenia, ktoré avizovala najmä ZP Dôvera a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Len v prípadoch, kde sa nepreukáže reálny výkon činnosti dotknutého zamestnanca, rozhoduje Sociálna poisťovňa o tom, že zamestnancovi nevzniklo, resp. zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy. V prípade, ak Sociálna poisťovňa už vystavila zamestnancom žalobcu formulár E101 SK/PD A1, títo zamestnanci podliehajú slovenskej legislatíve až do dňa platnosti formulárov. Ak ide o zamestnancov, ktorým doteraz nebol vystavený formulár PD A1 o určení uplatniteľnej legislatívy a na základe kontrol nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky a splnenie podmienok registrovaného sídla zamestnávateľa, Sociálna poisťovňa rozhoduje o tom, že dotknutému zamestnancovi povinné sociálne poistenie na území Slovenskej republiky nevzniklo. O uvedených skutočnostiach bola informovaná centrála poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS vo Varšave listom z 25. júla 2013, č. 36968-2/2013-BA na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava listom z 10. októbra 2013, č. 992900/502/32/2013 tieto skutočnosti akceptovala. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že pobočky Sociálnej poisťovne postupujú podľa uvedených postupov vo vzťahu ku všetkým zamestnancom bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti, preto nie je opodstatnené tvrdenie žalobcu o porušení princípu rovnakého zaobchádzania. Sociálna poisťovňa ďalej poukázala na to, že nezasahuje do majetkových práv žalobcu 1/, keďže nerozhoduje o odvodovej povinnosti, ale o zániku sociálneho poistenia jeho zamestnanca podľa slovenskej legislatívy, čo má za následok, že za tohto zamestnanca nebol povinný platiť poistné na sociálne poistenie.

Žalovaná uviedla, že žalobcovi takisto nebráni využívať právo na podnikanie a dosahovanie zisku. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. obchodnými, pracovnými zmluvami, dochádzkami zamestnancov. Sociálna poisťovňa vychádza aj z dohodnutých mzdových podmienok. Dochádzať z Poľskej republiky do rôznych miest Slovenskej republiky, odpracovať napr. 1 alebo 3 hod. denne sa javí ako neefektívne, t.j. je predpoklad,

že výdavky významným spôsobom presahujú príjmy. Uvedené potom vyvoláva podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky. Žalovaná poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. októbra 2012 vo veci C-115/11, z ktorého vyplýva, že inštitúcia vystavujúca osvedčenie E 101 (korešpondujúce s osvedčením PD A1) je povinná vykonať riadne posúdenie skutkových okolností relevantných na uplatnenie pravidiel pre posudzovanie uplatniteľnej právnej úpravy v oblasti sociálneho zabezpečenia a v dôsledku toho zaručiť správnosť informácií, ktoré figurujú v tomto osvedčení.

Žalovaná ďalej uviedla, že daňové úrady neurčujú uplatniteľnú legislatívu, a preto stanovisko daňového úradu by v tomto smere bolo právne irelevantné. Daňové úrady pri plnení daňovej povinnosti daňovníka neskúmajú reálny výkon činnosti, ale len správnosť odvedenej dane na základe predložených dokladov.

Ďalej žalovaná poukázala na skutočnosť, že je oprávnená kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, ktoré upravujú oblasť sociálneho zabezpečenia. K námietke, ktorou žalobca poukazoval na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA uviedla, že ide o jediné rozhodnutie v skutkovo a právne obdobnej veci, ktorým bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového orgánu. Sociálna poisťovňa však prehodnotila svoj právny názor a následne vo všetkých obdobných prípadoch postupovala tak, že rozhodnutia prvostupňových správnych orgánov potvrdila. Súčasne uviedla, že kontrola vykonaná zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, na ktorú žalobca poukazuje v žalobe, bola zameraná na kontrolu odvodu poistného na sociálne poistenie a plnenie povinností zamestnávateľa uložených zákonom č. 461/2003 Z. z. V rámci tejto kontroly sa nezisťovali skutočnosti relevantné na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu.

Podľa názoru žalovanej pripustenie žalobcu 2/ do konania podľa § 92 ods. 1 O.s.p. uznesením Krajského súdu v Prešove zo 4. marca 2015, č. k. 3S/15/2014-43 je neoprávnené. Ustanovenie § 92 ods. 1 O.s.p. sa používa len v sporovom konaní a v predmetnom konaní ide o právne konanie (nesporové), v rámci ktorého sa rozhodovalo o zániku sociálneho poistenia. Žalobca 2/ bol účastníkom správneho konania a taktiež ako zamestnanec mal právo podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej. Ak sa žalobca 2/ cítil byť dotknutý na svojich právach vydaním rozhodnutí žalovanej, bol oprávnený podať žalobu do 2 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia žalovanej. Ak žalobca 2/ svoje právo neuplatnil prostredníctvom podania žaloby na súd, podľa žalovanej nebol dotknutý na svojich subjektívnych právach, lebo tieto formou žaloby ani pred súdom nehájil. Taktiež podľa názoru žalovanej v danom prípade nemôže ísť o nerozlučné spoločenstvo práv žalobcov podľa § 91 ods. 3 OSP, ako to tvrdia žalobcovia, lebo zamestnávateľ má diametrálne odlišné práva v porovnaní so zamestnancom, t.j. žalobcom 2/.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len S.s.p. a § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Prvostupňovým rozhodnutím z 27. novembra 2013, číslo: 28413-4/2013-PO Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov rozhodla, že pánovi E. B. Z., nar. XX. E. XXXX, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa Patryk Zabawa - ARTIMA, s miestom podnikania toho času vo Svidníku, Karpatská č. 7, IČO: 46 022 546, (aktuálne s miestom podnikania vo Svidníku, Centrálna 632/7) dňom 1. októbra 2011, podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná rozhodnutím z 3. februára 2014, číslo: 20248-2/2014-BA toto rozhodnutie potvrdila a odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p., účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

E. B. Z., nar. XX. E. XXXX bol ako zamestnanec žalobcu 1/ účastníkom správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej by boli dotknuté aj jeho práva a povinnosti, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či pánovi E. B. Z., vzniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy. Od vzniku povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia by teda mohli byť dotknuté jeho práva.

Pokiaľ krajský súd pripustil vstup E. B. Z. do konania na strane žalobcu podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 92 ods. 1 O.s.p.), nepostupoval v súlade so zákonom, pretože v správnom súdnictve je vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 O.s.p., keďže druhá hlava piata časť Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitné ustanovenia o účastníctve (§ 250 O.s.p.). V správnom súdnictve sa vo všeobecnosti účastníci určujú podľa druhej definície účastníkov konania, a teda účastníkom v správnom súdnictve je ten, ktorého za účastníka označuje zákon. Z povahy veci v danom prípade je preto vylúčené pristúpenie fyzickej alebo právnickej osoby do konania či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného podľa § 92 ods. 1 O.s.p.. Krajský súd v Prešove rozhodujúci podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preto nemal právomoc rozhodovať podľa § 92 ods. 1 O.s.p., z ktorých dôvodov na jeho uznesenie zo 4. marca 2015, č. k. 3 S 15/2014-43 o pripustení vstupu E. B. Z., bytom H. XX, XX-XXX D., J. K. do konania na strane žalobcu nie je možné z dôvodu nulitnosti takeého rozhodnutia prihladať. Návrh z 19. februára 2015 na vstup E. B. Z. na žalujúcej strane mal krajský súd z týchto istých dôvodov zamietnuť a postupovať s ním ako s pribratým účastníkom podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p. na základe právoplatného uznesenia Krajského súdu v Prešove z 12. januára 2015, č. k. 3 S/15/2014-32 (o pribratí do konania ďalšieho účastníka, E. B. Z., bytom H. XX, XX-XXX D., J. K.). Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd preto dospel k záveru, že krajský súd svojim postupom, ktorým pribral podľa § 92 ods.1 O.s.p. B. E. F. do konania na strane žalobcu sa v konaní dopustil takej vady konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre úplnosť najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že pán E. B. Z. disponoval samostatným právom podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej. Aj keď pán E. B. Z. samostatne žalobu nepodal, zostáva mu zachované právo byť účastníkom konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p. Nemožno však súhlasiť s jeho názorom prezentovaným v odvolaní, že v tomto prípade možno uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv podľa § 250 ods. 3 O.s.p., pretože jeho práva a povinnosti ako zamestnanca, ktoré vyplývajú zo zákona o sociálnom poistení, sú rozdielne ako práva a povinnosti zamestnávateľa, a teda nejde o spoločné práva a povinnosti, hoci môžu byť založené tým istým rozhodnutím žalovanej.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/, h/ a ods. 2 O.s.p.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu, že konanie v správnom súdnictve je založené na dispozičnej zásade, v zmysle ktorej konanie súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je možné začať len na základe žaloby a súd je oprávnený ako aj povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu len v rozsahu dôvodov, namietaných žalobcom v žalobe s tvrdením žalobcu, že napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov.

V ďalšom konaní krajský súd rozhodne o návrhu z 19. februára 2015 na vstup E. B. Z. na žalujúcej strane v naznačenom smere, následne s ním bude konať ako s účastníkom konania podľa právnej úpravy Správneho súdneho poriadku na podklade právoplatného uznesenia Krajského súdu v Prešove z 12.

januára 2015, č. k. 3 S/15/2014-32, vec znovu prejedná v rozsahu žalobných námietok a opätovne vo veci samej rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Vzhľadom na skutočnosť, že výrok rozsudku, ktorým Krajský súd v Prešove zastavil konanie o návrhu na prerušenie konania, nebol odvolaním žalobcov dotknutý, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa ním nezaoberal a v tejto časti rozsudok Krajského súdu v Prešove nadobudol právoplatnosť.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.